

การเชื่อมต่ออารมณ์ และความรู้สึกเพื่อการเรียนรู้

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเชื่อมต่ออารมณ์ และความรู้สึกเพื่อการเรียนรู้

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่
รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเชื่อมต่ออารมณ์และความรู้สึกเพื่อการเรียนรู้

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

พิมพ์เผยแพร่ ธันวาคม 2562

แหล่งเผยแพร่ ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร

และ www.curriculumandlearning.com

พิมพ์ที่

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร

ลิขสิทธิ์

หนังสือเล่มนี้ไม่มีลิขสิทธิ์ จัดพิมพ์เพื่อการใช้ประโยชน์

ทางหลักสูตรการเรียนการสอนในสถานศึกษา

และส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และการแบ่งปัน

คำนำ

หนังสือ “การเชื่อมต่ออารมณ์และความรู้สึกเพื่อการเรียนรู้” เล่มนี้ เขียนขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการเชื่อมต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่นอกจากจะเป็นทักษะความสามารถของผู้สอนแล้ว ยังสามารถใช้ AI มาสนับสนุนการเชื่อมต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียนได้อีกด้วย

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องได้มากพอสมควร

รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

สารบัญ

1. บทนำ	1
2. อารมณ์และความรู้สึกมีผลต่อการเรียนรู้	1
3. การเชื่อมต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียน	2
4. แนวทางการเชื่อมต่ออารมณ์และความรู้สึก	3
5. AI เชื่อมต่ออารมณ์และความรู้สึก	3
6. บทสรุป	5
บรรณานุกรม	6

การเชื่อมต่ออารมณ์และความรู้สึกเพื่อการเรียนรู้

1. บทนำ

อารมณ์และความรู้สึกเป็นปัจจัยสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกช่วงวัย ผู้เรียนที่มีอารมณ์และความรู้สึกผ่อนคลาย ไม่เครียด จะสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มที่จะเป็นการเรียนรู้เชิงลึก (Deep learning) ซึ่งเป็นความเข้าใจอย่างแท้จริง (Deep understanding) ในสิ่งที่เรียน บทบาทสำคัญของผู้สอน คือ การเชื่อมต่อกับอารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปรับอารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียน ด้วยการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้

2. อารมณ์และความรู้สึกมีผลต่อการเรียนรู้

อารมณ์และความรู้สึกที่ดีช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข มีความตื่นตัวและท้าทาย อยากเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ อยากประสบความสำเร็จ และสนุกกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่น

อารมณ์และความรู้สึกวิตกกังวล ไม่ปลอดภัย ตื่นกลัว เป็นอารมณ์และความรู้สึกที่ไม่เอื้อต่อการคิดและการเรียนรู้ เป็นอุปสรรคสำคัญของการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนต้องจัดการให้ผู้เรียน มีอารมณ์และความรู้สึกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนรู้

3. การเชื่อมต่่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียน

การเชื่อมต่่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียน หมายถึง การที่ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนแล้วเอาใจใส่ พิจารณาด้วยความตั้งใจ จนเข้าใจว่าผู้เรียนกำลังมีอารมณ์ และความรู้สึกอย่างไร แล้วสามารถรักษาสภาพอารมณ์และความรู้สึกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ไว้ได้ตลอดระยะเวลาของการจัดการเรียนรู้

และหากพบว่า ผู้เรียนกำลังมีอารมณ์และความรู้สึกที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้สอนต้องรีบวิเคราะห์ทำความเข้าใจสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนเกิดอารมณ์และความรู้สึกดังกล่าว แล้วกำจัดสาเหตุที่ทำให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้นั้นให้หมดไป เพื่อสร้างอารมณ์และความรู้สึกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น

4. แนวทางการเชื่อมต่ออารมณ์และความรู้สึก

หมั่นสังเกตพฤติกรรมผู้เรียน หากผู้เรียนมีความกระตือรือร้น ตื่นเต้น ยิ้มแย้มแจ่มใส และให้ความสนใจในกิจกรรม แสดงว่าผู้เรียนกำลังมีอารมณ์และความรู้สึกที่เอื้อต่อการเรียนรู้

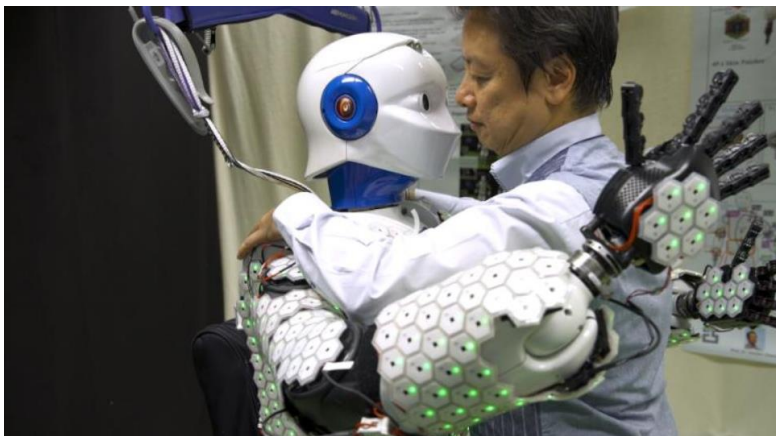
แต่หากผู้เรียนไม่กระตือรือร้น ไม่ใส่ใจผู้สอน ก้มหน้า ไม่สบตา แสดงว่าผู้เรียนกำลังมีอารมณ์และความรู้สึกที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้สอนต้องปรับเปลี่ยนอารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้

หากผู้สอนยังคงดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป โดยผู้เรียนยังมีอารมณ์และความรู้สึกที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้แล้ว กิจกรรมการเรียนรู้เหล่านั้นจะไม่เกิดประโยชน์ใดๆ กับผู้เรียนเลย

5. AI เชื่อมต่ออารมณ์และความรู้สึก

เทคโนโลยี AI ล่าสุด มีเซนเซอร์ตรวจจับอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลที่อยู่รอบข้าง และยังสามารถตอบสนองต่ออารมณ์และความรู้สึกได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ อีกทั้งยัง

สามารถปรับอารมณ์และความรู้สึกที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้เป็น
อารมณ์และความรู้สึกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อีกด้วย

This artificial skin lets robots 'feel' like humans can

A team of researchers created the world's first robot that's almost entirely covered in artificial skin, and it could change how they interact with humans.

Source: CNN

ในอนาคต AI จะเข้ามามีบทบาทสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนมากยิ่งขึ้น ซึ่งการใช้ AI มาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้มากเท่าใดก็ขึ้นอยู่กับความสามารถทางเทคโนโลยีของผู้สอน

6. บทสรุป

การเชื่อมต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียน เป็นปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นความสามารถที่สำคัญและจำเป็นอย่างหนึ่งของผู้สอนในปัจจุบัน ในฐานะที่ต้องทำงานด้านจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนที่มีอารมณ์และความรู้สึกที่หลากหลาย

การใช้เทคโนโลยี AI สนับสนุนการเชื่อมต่ออารมณ์และความรู้สึกกับผู้เรียน จะช่วยทำให้ผู้สอนสามารถปรับอารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

Lewis, N. & Marc, J. (2019). The artificial skin that allows robots to feel. Retrieved November, 28 from <https://edition.cnn.com/2019/11/28/business/robot-artificial-skin-scn/index.html>

การเชื่อมต่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียน
เป็นปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้
ซึ่งเป็นความสามารถที่สำคัญและจำเป็นอย่างหนึ่ง
ของผู้สอนในปัจจุบัน

